

ELBA is een Spaanse variant van ELF

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Gaat terug op het oude Germaanse woord 'albh' = 'alf' of 'elf' = 'natuurgeest', 'doorschijnend of schemerachtig wezen'.

Wellicht houdt het woord 'albh' verband met 'albus' = 'wit', 'schijnend' (vgl. Alpen die wit zijn door de sneeuw en Albion, oude benaming voor Engeland, omdat de krijtrotsen wit blonken in de zon, wanneer je vanuit het westen op Engeland aanvoert).

*

Elfen in de mythologie

Men onderscheidde Licht-elfen en Donker-elfen.

De Licht-elfen woonden in Alfheim (= 'Elfenhuis') of Lios-Alfaheim; dat was een gebied ergens tussen hemel en aarde. In de Noorse mythologie was Frey hun koning; de Fransen spraken later van Oberon. Elfen kunnen de taal der dieren verstaan en ze kennen de kracht van de kruiden.

De Licht-elfen waren mooi van gestalte en lieflijk van voorkomen. Ze zagen eruit als kinderen en droegen blinkend witte kleren. Ze waren onschatbaar rijk, maar deelden daarvan uit met gulle hand. Op het eerste gezicht waren hun geschenken waardeloze prullen als steentjes, takjes en dorre blaadjes, maar bij zonsopgang bleek het alles goud wat er blonk. Omgekeerd gebeurde het ook dat hun kostbare gaven in de handen van mensen veranderden in waardeloze prullaria.

Toen eenmaal het christendom zijn intrede had gedaan in Noord-Europa, werden alle oude goden en bovennatuurlijke wezens voor boze geesten uitgemaakt die in het verleden de mensen al te lange tijd op een dwaalspoor hadden gebracht. Vanaf dat moment worden elfen boosaardig, lelijk van uiterlijk en zwart van gedaante.

In de midzomernacht vierden de elfen groot feest. Daarvan getuigt nog Shakespeare's toneelstuk 'A midsummernight's Dream'.

De elfendans was een onweerstaanbare melodie, die door elfen te gehore werd gebracht. Als een mens ze opving, kon hij niet meer ophouden met dansen, tenzij de melodie achterstevoren werd gespeeld of iemand de snaren van zijn instrument deed springen. Deze dans speelde natuurlijk vooral een rol met de midzomernachtfeesten.

Toen gedurende de vroege middeleeuwen Europa onder invloed van het christendom raakte, werden dergelijke oude gebruiken gekerstend, opgenomen in de christelijke cultuur.

Midzomernacht viel samen met het Sint-Vitusfeest. Uit de latere middeleeuwen (13e en 14e eeuw) is het verschijnsel bekend van de Sint-Vitusdansen. Deze ziekte kwam veel voor bij ondervoede mensen. Het was een vorm van bezetenheid. Tijdens de midzomernachtfeesten bléven sommige mensen in de dans: ze konden niet meer ophouden, door zenuwzwakte en ondervoeding. Arme kermisklanten en toneelspelers waren dan ook bang om deze aandoening op te lopen. Sommigen zeggen dat Vitus de patroon was van deze 'dans', omdat men engelen met hem had zien dansen. Veeleer zijn wij geneigd te veronderstellen dat het hier eigenlijk om elfen gaat en dat we hier te maken hebben met een mengvorm van oude Germaanse en christelijke cultuur.

Bekend is nog het verschijnsel van 'elfenvuur'. Het trad op bij veenbranden. In het blauwige schijnsel dat daarvan het gevolg was, meende men spookachtig zwevende gedaanten waar te nemen

*

Elba Julia Ramos, martelares met haar dochter **Celina** en de zes **Jezüetenmartelaren van San Salvador**, El Salvador; † **1989. Feest 16 november.**

Op 16 november 1989 werden in San Salvador zes jezuïeten om het leven gebracht, tezamen met de kokkin van de gemeenschap en haar dochter: **Ignacio Ellacuría sj**, **Segundo Montes sj**, **Ignacio Martín-Baró sj**, **Amando López sj**, **Joaquín López y López sj**, **Juan Ramón Moreno sj**, **Elba Julia Ramos** en **Celina Marisela Ramos**.

De paters hadden in hun wetenschappelijke arbeid steeds aandacht gevraagd voor de situatie van de armen en de mensenrechten in hun land. Ze hadden nooit aangezet tot politieke actie, wel wetend hoe kwetsbaar ze zich dan zouden maken. Als er in die situatie mensen genuanceerd waren geweest, dan juist zij wel. Maar zelfs die prudente houding was voor degenen die alleen maar alles te verliezen hadden, te bedreigend geweest. Zij waren hun medebroeder Rutilio Grande (+ 1977; sterfdag 12 maart) en de beroemde bisschop van El Salvador Oscar Romero (+ 1980; sterfdag 24 maart) in het martelaarschap gevolgd. Celina betaalde met haar leven voor het feit dat zij de dochter was van Julia Elba Ramos; en zij op haar beurt werd het slachtoffer, omdat ze voor de paters had gezorgd...